Eskişehir'de onbeşgün

15-29 şubat 2000 sayı 4 250.000 TL.

sinema
tiyatro
konser
sergi
kitap
gezi
konferans
toplantı
panel
spor

eskişehir kimliğini, kimlik verecek kentsoylusunu arıyor
Kemal Uludağ

yangınlarda hangi belgeler kayboldu?
Pervin Atmaca

kent düzeni ve özgürlük
Ahmet Cemal

frigya topraklarında II
Ertuğrul Algan

3. Pano.

4. Kemal Uludağ, "eskişehir kimliğini, kimlik verecek kent soylusunu arıyor"

6. Organize Sanayi Bölgesi ve Eskişehir Sanayi Odası tanıtımları.

8. Pervin Atmaca "yangınlarda hangi belgeler kayboldu?"

12. "ajanda".

25. Aysun Akyüz "Video Televizyona Karşı"

26. sinema. 28. kitap. 30. İbrahim Yazıcıoğlu "Müzik"

32. Ahmet Cemal,"Kent Düzeni ve Özgürlük"

33. Arşivmet.

34. Ertuğrul Algan "Frigya Topraklarında II"

38. Kent Rehberi

43. Attila Yakşi, Karikatür

44. Ozan Tekin "Karagünlük"

Evet.
İki haftada dörtyüz'ün üzerinde abone. Dördüncü sayıda oniki sayfa artırımı.
Koşuşturmaca. Sizlere bir "teşekkür" etmeyi bile neredeyse unutuyoruz.
Eskişehir'de Onbeşgün, üretenlerinin tümünün en azından ikinci işi.
Hiçbir kurum ya da kuruluşun resmi desteğine sahip değil.
Bu yüzden sizlerin yüreklendirici tepkileri bizler için çok önemli.
Hatalarımız var. Eksikliklerimiz çok. Her sayıda biraz daha üstesinden gelmek için çabamızı esirgemiyoruz.
Bu arada Eskişehir'in reklam alışkanlıklarının çok ötesinde bir anlayışla desteğini ortaya koyan firmalara da teşekkür ediyoruz.

merhaba

Bu sayımızda bize yardımcı olan, ürünleriyle sayfalarımıza katılan, reklamlarıyla destek veren tüm kişi ve kuruluşlara teşekkür ediyoruz.

ABONE KOŞULLARI

Abone olmak için Koçbank Eskişehir Şubesi 16795865 Nolu hesaba Abone ücretini yatırdıktan sonra Banka Dekontu ve dergi içinde bulunan Abone Formunu doldurup adresimize posta ile gönderiniz.

3 aylık 1.500.000. TL
6 aylık 3.000.000. TL

DAĞITIM YERLERİ

Arya - Eskişehir Gelişim Vakfı (EGEV) - ESBAV Kitap, Kırtasiye - İnsancıl Sahaf Kitap Evi Kelepir Kitapçısı - Kibele Sanat Merkezi - Kitapbank Otel Anadolu - Raksotek - Taranta Babu Kültür Merkezi - Sıla Sahaf - Zea

Dergi ile her konuda iletişim için **230 12 62** nolu telefonu arayabilirsiniz.

Sahibi
Y. Osman Kocabaş

Genel Yayın Yönetmeni
M. İlkin Tekhan

Genel Koordinatör-Sanat Yönetmeni
Yrd. Doç. Kemal Uludağ

Yayın Koordinatörü
Özgür Topyıldız

Haber - Araştırma
Emre Kulcanay - İsmail Alptekin -Ozan Tekin

Dergide yayınlanan yazıların sorumlulukları, yazarlarına aittir.

Baskı Hazırlık Mitos Grafik Tasarım
Baskı Ülkü Ofset-234 86 64
Film İleti

Çilek Sanat Atölyesi
Zübeyde Hanım Caddesi 56 A
Tel: 230 12 62 Eskişehir
e-mail: es15gun@hotmail.com

eskişehir kimliğini kimlik verecek kentsoylusunu arıyor

Kemal ULUDAĞ*

Kent üzerine söylenen sözlerin ya da yazılan yazıların bir yerinde "Kent Simgesi", "Kent İmajı","Kent Kültürü", "Kent Kimliği" kavramlarından biriyle ya da birkaçıyla mutlaka karşılaşılır.

Fakat bu kavramların kullanımına dikkatli bakıldığında, içerikleri tam olarak bilinmediğinden olacak, yanlış anlamda kullanıldıkları gözden kaçmamaktadır. Ayrıca bu kavramlar aynı anlamı taşıyormuş anlayışıyla yani bilgisizliğiyle, akla hangisi geliyorsa o kavramın kullanılması gibi bir yanlışı da doğurmaktadır.

"Kent Simgesi" ve "Kent Sembolü", bir kentle özdeşleşme, o kentin diğer kentlerden ayırıcı özelliği ve sadece o kente özgü olan nesnel - fiziksel - somut öğelerdir. Bu saptamayı örnekle somutlaştırmak gerekirse; Eyfel Paris'in, Saat Kulesi ise İzmir'in simgesi - sembolüdür.

"Kent İmajı" ise kentin, algılayan, bilinçli varlıklar yani insanlar üzerinde bıraktığı izlenim olarak tanımlanabilir. Başka bir ifadeyle insanların - kentlilerin bir kente yönelik, edilgen, dolaylı, izlenimsel, duygusal olarak paylaştığı bir sınıflama veya karşılaştırma sonucu vardığı toplumsal yorum, genel kanı kentin imajıdır.

"Kent Kültürü", bir kentin doğal çevresi, yapay çevresi - fiziki mekanları ve insanları - tutum ve davranışları üçlüsünün ilişkilerinden doğan, izlenim, düşünce ve değerlendirmelerimizin toplamıdır. Başka bir ifadeyle, kenti oluşturan bütün öğelerinin toplamı üzerine getirilen düşünce ya da değerlendirme kent kültürüdür.

Kent imajı ve kent kültürü kavramlarının tanımlarında büyük bir benzerlik gözükmektedir. Fakat dikkat edilirse birbirinden farklı anlamlar taşımaktadır. Kent imajı, kente yönelik genel izlenimdir. Kent kültürü ise kenti oluşturan doğal ve yapay bütün öğelerinin toplamı olan canlı bir olgudur.

"Kent Kimliği" kavramı ise daha baştan kendisi bir yanlış olarak ortada durmaktadır. Kimlik insanın ya da insanların, yani bilinçli varlıkların kendi varlığını algılaması ve bu varlığı üzerine getirdiği yargıdır. Kent, varlığını ne algılayabilir ne de yargı getirebilir. Kimlik aktif, doğrudan yaşanan bilinçsel bir etkinliktir.

"Kent Kimliği" olsa olsa kentte yaşayan insanların - kendi varlıkları hakkındaki - soruya verdikleri yanıtların ortak paydası, dökümü, çatısı veya toplamı olabilir. İşte bu anlamda, kentlinin veya "Kentsoylu'nun Kimliği'nden söz edilebilir (Güvenç,1996:66).

Bu saptamayı daha keskin ifade etmek gerekirse, bir kentin kimliğinin olamıyacağı, kent kimliğinden kastedilen kentlinin kimliği olduğudur. Bu noktadan hareketle Eskişehir'in kimliği, doğru ifadeyle Eskişehirli'nin - Eskişehir kentlisinin kimliği nedir?

Eskişehir'in tarihine bakıldığında belirgin olarak önplana çıkan ve uzun süre Eskişehir'in kentli kimliğini taşıyormuş gibi gözüken - algılanan "Demiryolu" çalışanları olur. Eskişehir "Demiryolcular Kenti" kimliğini, Türkiye'nin yeniden yapılanması ve ulusal sanayinin oluşturulma çabasıyla Cer Atölyesi'nin kurulması, daha sonra TÜLOMSAŞ adı altıda devam eden kuruluşla ve oluşturduğu çalışanlar nüfusuyla elde eder. Fakat Eskişehir'in bu kentli kimliği ya da kaynağı artık tamamen gerilerde kalmış ve unutulmuştur.

Sanayi yatırımları açısından Türkiye ölçeğinde dikkatleri çeken Eskişehir'de fabrikaların çoğalması ve işçi nüfusunun artmasıyla, çok etkili ve uzun süreli olmasa da bir dönem"işçi kenti kimliği" ortaya çıkar.

Son dönemde ise kentli kimliği olarak üniversite çevresi ön plana çıkmıştır. İki üniversitesi olan Eskişehir, sahip olduğu üniversite öğrencisi nüfusuyla "üniversite-li kenti" sıfatını kazanmış durumdadır. Fakat kazanılmış olan bu sıfata rağmen ve üniversitenin Eskişehir'e ekonomik, sosyolojik, kültürel, sanatsal ve fiziki kent çehresi olarak çok şey kazandırmış olmasıyla birlikte, kentli kimliği olarak kendisini gösterememektedir.

Gerçi bir kente kimlik verecek kentli kesimi, ne demiryolu mensupları ne işçi kesimi ne de öğrenci kesimidir. Daha önce de değinildiği gibi, kente kimlik veren"kentsoylu"dur. Kentli kimliği kent soylunun kimliğidir. Bir kente kimlik verebilen ve bu kimliği taşıyabilen tek kesim kent soyludur. Latin dillerindeki karşılığıyla "Burjuva"dır.

Burjuva, kentte kazandığı ekonomik birikimin (paranın) büyük kısmını kente geri verendir. Bu geri verme, özellikle eğitime, kentin yapısal ve estetik görünümüne, kültürel ve sanatsal etkinliklere yönelik karşılıksız yatırım ve destektir. Bu açıdan her büyük ekonomik birikime - paraya sahip olan burjuva değildir ve olamaz. Burjuva bir kültür ve yaşadığı çevreye aktif katılım anlayışıdır ve bu kültürün, aktif katılımın kente yansımasıdır.

Ne yazık ki anlamı ve işlevi bilinmeden ve böyle bir oluşumun kesimin olmadığı bir ülkede ve şehirde, yakın geçmişte duvarlara "Kahrolsun Burjuva" yazılmışsa, kentli kimliğinden bahsetmek ve kentli kimliği aramak da bu slogan kadar yanlış gözükmektedir.

---

*Yrd. Doç. Kemal Uludağ
A.Ü. Güz. San. Fakültesi Öğr. Üyesi

Bozkurt Güvenç, "Kent Kimliği ya da Kent İmajı", Ada Kentliyim Dergisi, Sayı: 6, 1996, Ankara